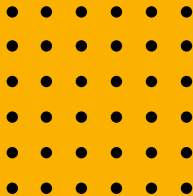
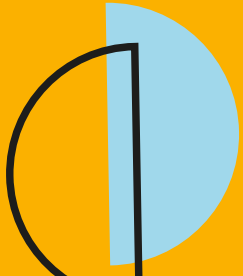

Een andere manier van werken (kijken)

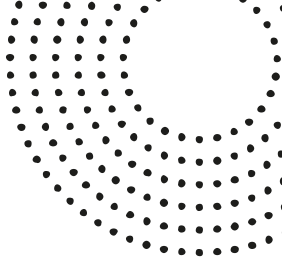
André Roorda

24 september

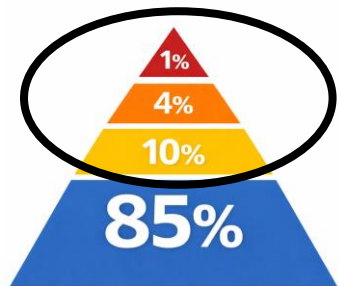
Bron([Bansky, 2023](#))

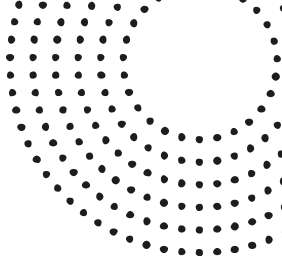

Enkele jaren terug tijdens ZAT* bijeenkomsten

- “Hopeloze” situaties: ZAT met 5 leerlingen waar externe hulp beslist (zonder overleg met school) dat een leerling even niet naar school kan.
- Bespreking leerlingen volgens vaste stappen vaak met advies organiseer een MDO, gericht op diagnoses en specialisme in de jeugdhulpverlening
- MDO waar 7 volwassen professionals om tafel zitten met onze leerling en zijn ouders: hoopvol?
- School buiten spel
- Verbinding school en jeugdhulpverlening niet altijd goed
- Vollopen jeugdhulpverlening
- Vollopen ondersteuning op school

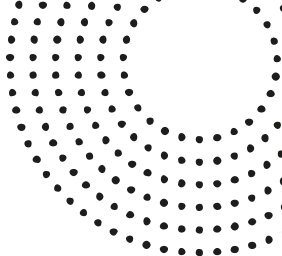
*ZAT = Zorgadviesteam bestaande uit: onderwijs, samenwerkingsverband, leerplicht, samen doen (sociale wijkteams), GGD

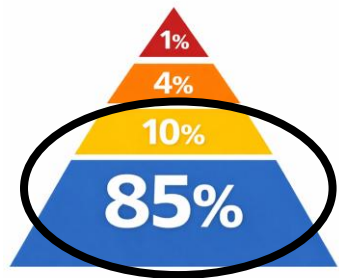
Wat wilden we?

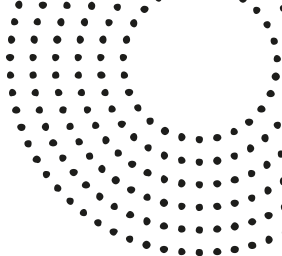
- Bijdragen aan hoopvol onderwijs
- Meer recht doen aan leerlingen en ouders
- Bijdragen aan minder leerlingen in de jeugdhulpverlening
- Als school meer grip krijgen op situaties van (dreigend) thuiszitten van leerlingen.
- Als school een belangrijke en betekenisvolle relatie zijn voor leerling, ouders en jeugdhulpverlening

Hoe?

- Jongeren in balans (JIB)
- Bij verzuim snellere en oprechte aandacht voor de leerling en de ouders, gericht op aanwezigheid (Mazl)
- Andere manier van werken (kijken) in ons ZAT
- Snel en kordaat optreden bij dreigend thuiszitten, gericht op ouders, leerling en aanwezigheid op school (JIB en Mazl)

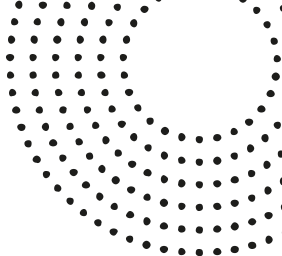

Andere manier van werken (kijken) in ons ZAT

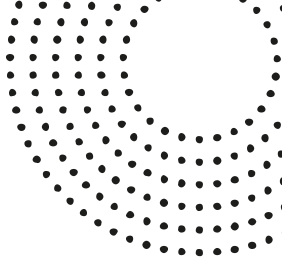
Eerder: meer gericht op verwijzen binnen jeugdhulpverlening, zoeken naar een goede en beschikbare specialist, MDO's, handelen vanuit gestelde diagnoses

- We dwingen ons meerdere (minimaal drie) hypothesen te stellen bij gecompliceerde situaties bij leerlingen
- Aandacht voor alle relaties die er voor de leerling toe doen (systemisch, circulair)
- Vooral gericht op aanwezigheid op school en wat thuis en op school nodig is om (uiteindelijk) de lessen te volgen in de klas (creatief, denken in mogelijkheden)
- Interprofessioneel werken (boundary crossing)
- Allereerst normaliseren ipv medicaliseren
- Is iets een ontregeling of een ontregelding?

Wat leverde dit op?

- Grotere betrokkenheid, expertise en kennis werden beter benut vanuit gedeelde visie
- Meer diepgang in de gesprekken en beter onderbouwde adviezen voor leerling, ouders, mentoren en docenten
- Grotere focus op onderwijs en schoolaanwezigheid
- Meer erkenning en zorgvuldigheid
- Het anders kijken werkt als een inktvlek door binnen de rest van de school: leerlingbegeleider, mentoren, docenten. We verwijzen momenteel bijna geen leerlingen naar rebounds of speciaal onderwijs
- Verbinding en verantwoordelijkheid: een leerling is “onze” leerling en die laten we niet los!
- De basis op orde

De basis op orde: fundament om leerlingen uit te dagen

- **Pedagogische basis/relatie:** de ouders en leerlingen serieus nemen, weten wat er leeft, gezamenlijke verantwoordelijkheid ouders en school (Wienen, 2023).
- **Relationeel onderwijs:** mentoren, docenten, schoolleiders en conciërges bekommeren zich gezamenlijk om hun leerlingen (Baart, 2018).
- **Normaliseren i.p.v. medicaliseren:** afwijkend of lastig gedrag niet direct labelen als problematisch of een stoornis, maar kijken naar de context waarin het gedrag plaatsvindt, is iets een ontregeling of een ontregelding (Batstra, 2025, Spaander et al., 2020, Wienen, 2023).
- **Interprofessionele samenwerking** vanuit de visie dat onderwijs goed en voorliggend is (De Jong, zd, Wienen, 2023).
- **Hoopvol onderwijs:** een omgeving waar leerlingen en docenten rust en ruimte hebben om te groeien (Biesta, 2023, Wienen, 2023).
- **Praktische wijsheid:** wat is hier en nu het goede om te doen, weeg de belangen en omstandigheden met menselijke maat, waarbij maatwerk mogelijk is (Baart, 2018, Van Ewijk et al., 2015).

